

卐 श्री रामदास स्वामि कृत करुणाष्टके 卐

अनुदिनी अनुतापें तापलो रामराया
परमदिनदयाळस नीरसी मोहमाया
अचपळ मान माझे नावरें आवरीतां
तुजविण शिण होतो धाव रे धाव आता १

भजनरहित रामा सर्वही जन्म गेला
स्वजनजनधनाचा व्यर्थ म्यां स्वार्थ केला
रघुपती मती माझी आपलीशी करावी
सकळ त्यजुनि भावें कांस तूझी धरावी २

विषय जनित सूखें सौख्य होणार नाही
तुजविण रघुनाथा ओखटें सर्व कांहीं
रविकूळटिळका रे हीत माझे करावें
दुरित दुही हरावें सस्वरूपी भरावें ३

तनु-मन-धन माझें राघवा रूप तूझें
तुजविण मज वाटे सर्व संसार वोझें
प्रचलित न करावी सर्वथा बुद्धि माझी
अचल भजनलीला लागली आस तूझी ४

चपळपण मनाचें मोडितां मोडवेना
सकळ स्वजनमाया मोडितां मोडवेना
घडी घडी विघडे हा निश्वयो अंतरीचा
म्हणवुनी करुणा हे बोलतों दीन वाचा ५

जळत हृदय माझें जन्म कोट्यानुकोटी
मजवरी करुणेचा राघवा पूर लोटी
तळमळ निवर्ती रे राम कारुण्यसिंधू
षस्त्रिपुकुळ माझें तोडि यांचा समंधु ६

तुजविण करुणा हे कोण जाणेल माझी
शिणत शिणत पोटी लागली अस तूझी
झडकरि झड घाली धाव पंचानना रे

तुजविण मज नेति जंबुकी वासना रे ७

सबळ जनक माझा राम लावण्यकोटी
म्हणवुनि मज पोटी लागली आस मोठी
दिवस गणित बोटी ठेवुनि प्राण कंठी
अवचट मज भेटी होत घालीन मीठी ८

जननी जनक माया लेकरु काय जाणे
पय न लगत मूर्खी हाणितां वत्स नेणें
जळधरकण आझा लागली चातकासी
हिमकर अवलोकी पक्षिया भूमिवासी ९

तुजविण मज तैसें जाहले देवराया
विलग विषमकाळीं तूटली सर्व माया
सकळजनसखा तूं स्वामि आणिक नाही
वमकवमन जैसें त्यागिलें सर्व काही १०

स्वजनजनधनाचा सोण संतोष आहे
रघुपतिविण आतां चित्त कोठें न राहे
जिवलग जिव घेती प्रेत सांडुनि जाती
विषय सकळ नेती मागुता जन्म देती ११

सकळ जन भवाचे आथिले वैभवाचे
जिवलग मग कैचें चालतें हेंचि साचे
विलग-विषम काळीं सांडिती सर्व माळीं
रघुविर सुखदाता सोडवी अंतकाळी १२

सुख सुख म्हणतां हें दुःख टाकूनि आले
भजन सकळ गेलें चित्त दुश्चीत जालें
भ्रमित मन कळेना हीत तें आकळेना
परम कठिण देही देहबुद्धि वळेना १३

उपरति मज रामी जाहली पुर्णकामी
सकळभ्रमविरामी राम विश्रामधामी
घडिघडी मन आता रामरूपी भरावे

रघुकुळटिळका रे आपुलेसे करावे १४

जळचर जळवासी नेणती त्या जळासी
निशिदिनी तुजपाशी चूकलो गूणरासी
भूमिधर निगमांसी वर्णवेना जयासी
सकळभूवनवासी भेट दे रामदासी १५

असंख्यात ते भक्त होऊनि गेले
तिन्ही साधनांचे बहू कष्ट केले
नव्हे कार्यकर्ता भुमीभार जालों
तुझा दास मी व्यर्थ जन्मास आलो १६

बहू दास ते तापसी तीर्थ वासी
गिरीकंदरी भेटि नाही जनांसी
स्थिती ऐकितां थोर विस्मित झालों
तुझा दास मी व्यर्थ जन्मास आलो १७

सदा प्रेमराशी तयां भेटलासी
तुझ्या दर्शनें स्पर्शनें सौख्यकारी
अहंता मनी शब्दज्ञानी बुडालों
तुझा दास मी व्यर्थ जन्मास आलो १८

तुझ्या प्रीतिचे दास जन्मास आले
असंख्यात ते कीर्ती बोलोनि गेले
बहू धोरणा थोर चक्कीत जालों
तुझा दास मी व्यर्थ जन्मास आलो १९

बहूसाल देवालये हाटकांची
रसाळा कळा लाघवें नाटकांची
पुजा देखितां जाड जीवीं गळालों
तुझा दास मी व्यर्थ जन्मास आलो २०

कितेकीं देह त्यागिले तूजलागी
पुढें जाहले संगतीचे विभागी
देहेदुःख होताच वेगीं पळालो

तुझा दास मी व्यर्थ जन्मास आलो २१

किती योगमूर्ति किती पुण्यमूर्ती
किती धर्मसंस्थापना अन्नशांती
पस्तावलों कावलों तप्त जालों
तुझा दास मी व्यर्थ जन्मास आलो २२

सदा सर्वदा राम सोडूनि कामी
समर्था तुझे दास आम्ही निकामी
बहू स्वार्थबुद्धिने रे कष्टवीलों
तुझा दास मी व्यर्थ जन्मास आलो २३

नसे भक्ति ना ज्ञान ना ध्यान काहीं
नसे प्रेम हें राम विश्राम नाही
असा दीन अज्ञान मी दास तूझा
समर्था जनी घेतला भार माझा २४

उदासीन हे वृत्ति जीवी धरावी
अती आदरें सर्व सेवा करावी
सदा प्रीती लागो तुझे गूण गातां
रघूनायका मागणें हेंचि आता २५

सदा सर्वदा योग तूझा घडावा
तुझे कारणी देह माझा पडावा
उपेक्षू नको गूणवंता अनंता
रघूनायका मागणें हेंचि आता २६

नको द्रव्य-दारा नको येरझारा
नको मानसी ज्ञानगर्वे फुगारा
सगूणी मना लाविं रे भक्ति पंथा
रघूनायका मागणे हेंचि आता २७

मनी कामना कल्पना ते नसावी
कुबुद्धी कुडी वासना नीरसावी
नको संशयो तोडिं संसारव्यथा

रघूनायका मागणें हेचि आतां २८

समर्थापुढें काय मागों कळेना
दुराशा मनी बैसली हे ढळेना
तुटो संशयो नीरसी सर्व चिंता
रघूनायका मागणें हेंचि आता २९

ब्रिदाकारणें दीन हार्ती धरावें
म्हणे दास भक्तांस रे उद्धरावें
सुटे ब्रीद आम्हास सोडुनि जातां
रघूनायका मागणें हेंचि आता ३०

विश्रांति देही अणूमात्र नाही
कुळाभिमानें पडलो प्रवाही
स्वहीत माझें होतां दिसेना
तुजवीण रामा नज कंठवेना ३१

विषयी जनानें मज लाजवीलें
प्रपंचसंगे आयुष्य गेलें
समयीं बहु क्रोध शांती घडेना
तुजविण रामा मज कंठवेना ३२

संसार संगे बहु पीडलों रे
कारुण्यसिंधू मज सोडवी रे
कृपाकटाक्षें सांभाळि दीना
तुजविण रामा मज कंठवेना ३३

आम्हां अनार्थांसि तू एक दाता
संसार चिंता चुकवी समर्था
दासा मनी आठव वीसरेना
तुजविण रामा मज कंठवेना ३४

----- समाप्त -----

॥ जय जय रघुवीर समर्थ ॥